

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут економіки та менеджменту
назва інституту випускового кафедри

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора ІЕМ

(підпис)

Сергій ПОБИГУН
(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 04 » 09 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

СТРАХУВАННЯ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень перший (бакалаврський) рівень
(назва освітнього рівня)

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
(код і назва спеціальності)

Спеціалізація _____
(назва спеціалізації за наявності)

Освітня програма «Фінанси, митна справа та фіскальне адміністрування»
(назва ОП)

Статус дисципліни обов'язкова
обов'язкова/вибіркова

Мова викладання українська

2024 р.

Розробник(и):

Доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування,
к.е.н., доц.
(посада, назва кафедри, науковий ступінь, вчене звання)
oleksandra.romashko@nung.edu.ua

(підпис)

Олександра РОМАШКО
(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Схвалено на засіданні _____ кафедри фінансів, обліку та оподаткування
(назва кафедри)

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1.

Завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування
(назва кафедри)

(підпис)

Лілія МАРИНЧАК
(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Узгоджено:

Завідувач випускової
кафедри фінансів, обліку та оподаткування
(назва кафедри)

(підпис)

Лілія МАРИНЧАК
(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Гарант ОП Фінанси, митна справа та фіскальне адміністрування
(назва програми)

(підпис)

Ірина ФАДСЄВА
(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета і завдання дисципліни	Мета вивчення дисципліни – формування системи знань, необхідних бакалавру вищої кваліфікації в сфері страхування; знайомство з теорією страхування, його економічною сутністю, з принципами організації страхового бізнесу, видами страхування і перспективами їх розвитку, зі сферою застосування страхових послуг у сучасному суспільстві; фінансовими основами страхової діяльності. Основними завданнями дисципліни є ознайомлення з основними галузями страхування, принципами надання страхових послуг; з порядком створення, функціонування та ліквідації страхових компаній в Україні; ознайомлення з аналізом структури та розрахунку страхових тарифів, як основи фінансової стійкості страхових компаній; вивчення складу доходів та витрат страховиків, аналізу фінансових результатів..
Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі	Навчально-методичне забезпечення розміщено на сторінці кафедри фінансів, обліку та оподаткування за покликанням: https://nung.edu.ua/departament/kafedra-finansiv-obliku-ta-opodatkuvannya/522-opp-072-finansy-mytna-sprava-ta-fiskalne Дистанційний курс на навчальній платформі MOODLE: https://dn.nung.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=9266
Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити	Інформаційні технології у фінансах
Постреквізити	Страхові послуги
Результати навчання	ПРН04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПРН05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПРН13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів. ПРН14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. ПРН19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
Компетентності	інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності; загальні: ЗК01. здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК02. здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК07. здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

	ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК12. Здатність працювати автономно. Спеціальні (фахові): ФК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ФК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. ФК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.
Підсумковий контроль, форма	Іспит, курсова робота
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	навчальна дисципліна формує комунікаційні навички, навички логічного мислення, уміння швидко адаптуватися до нових умов, бажання вчитися та постійно розвиватися тощо.

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу» (від 31.03.2022 р., наказ № 68) (https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vQfAsqo4SgfOAC4CORnktD6cV8e_Drg1hQjAOslC9l_XLrMvCZw4gmGVYKAUTinjeSYCpze5Rc0P4ad/pub) відвідування здобувачами вищої освіти всіх аудиторних занять з пропонованої дисципліни за чинним протягом семестру розкладом є обов'язковим. Спізнення на зазначені заняття – не допускаються.

Здобувачі вищої освіти протягом аудиторного заняття: активно працюють над виконанням необхідного обсягу навчальної роботи; поведуть себе дисципліновано та сприяють підтримці належного санітарного стану в навчальних приміщеннях. Усі види робіт потрібно виконувати вчасно, для підтримання інтенсивного темпу курсу та ефективного засвоєння матеріалу. Пропущені лекційні заняття передбачають виконання додаткових видів робіт: підготовка презентації чи написання есе. Пропущені практичні заняття передбачають усну відповідь та тестовий контроль.

При відвідуванні занять в режимі відеоконференцій необхідно працювати із ввімкненими відеокамерами, приєднуватися до заняття з корпоративних акаунтів, найменування якого повинно містити прізвище та ім'я здобувача освіти.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти під час навчання в університеті зобов'язані неухильно виконувати «Положення про академічні доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу» (від 13.12.2019 р., наказ № 327 зі змінами внесеними згідно з наказом ректора від 05 квітня 2022 року № 73) (https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vQdKO2-AhMnnm0rW-jjwpNiRWKdicYQcz3Gk2uPBXV1BwgCbHr0Kr_1NeQu_E-SDHQyliqMZOPHZp1g/pub).

Не допускається порушення академічної доброчесності, зокрема неприпустимими є елементи плагіату в презентаціях та доповідях, списування під час виконання контрольних завдань (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв), фальсифікації та фабрикації в письмових роботах. Студенти повинні проявляти самостійність у виконанні поставлених завдань, коректності посилань на інформаційні джерела.

У випадку відхилення від дотримання принципів академічної доброчесності – реагування відбуватиметься відповідно до «Положення про академічні доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу»).

3) щодо оцінювання

Форма зарахування навчальної дисципліни відповідає вимогам навчального плану і враховує специфіку дисципліни, у тому числі поставлені цілі та результати навчання. Студентів інформується на першому занятті з даної дисципліни про правила зарахування навчальної дисципліни, у тому числі – форми та критерії оцінювання. Поточний контроль успішності студентів проводиться викладачем безпосередньо під час її вивчення на поточних заняттях згідно розкладу та відповідно до робочої програми. У процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота студента щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Оцінювання здобувачі вищої школи здійснюється згідно з Положення «Про систему поточного та підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу студентів» від 28.10.2009 року (https://drive.google.com/file/d/1YeqiMjmBj-fKhWaiYlutYc66_0T3uPzA/view).

До всіх студентів застосовуються єдині принципи, вимоги та критерії оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним

співвідношенням: лекції – 30% семестрової оцінки, практичні роботи – 70 % семестрової оцінки.

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами тематичних контролів та підсумкових контролів. Оцінювання лекційного (теоретичного) курсу проводиться у вигляді колоквиумів через форму опитування в Moodle. Оцінювання практичного курсу (практичні заняття) проводиться шляхом перевірки виконання поставлених практичних та індивідуальних завдань.

До складання іспиту допускаються студенти, які виконали усі види робіт, завдань, передбачених на семестр з даної навчальної дисципліни, відвідали усі, передбачені даною програмою навчальної дисципліни навчальні заняття та набрали сумарно не менше 35 балів за шкалою ЄКТС. Пропуски занять без поважної причини відпрацьовуються студентом згідно розкладу консультацій, що подано на сайті кафедри (<https://nung.edu.ua/departament/instytut-ekonomiky-ta-menedzhmentu/kafedra-finansiv-obliku-ta-opo-datkuvannya>). При оцінюванні надається перевага стандартизованим методам: тестуванню, структурованій письмовій роботі. За змістом оцінюється рівень сформованості умінь та навичок, що визначені в освітній програмі підготовки бакалавра спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок та відображені у даній програмі.

У разі застосування дистанційної технології навчання поточний та семестровий контролю здійснюються згідно «Положення щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій» від 22.10.2022р. наказ №262

(https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vTA8xDAhVyCMLSvHWaS9lc6EBR8mO-hwz_DIjw6iRER_tVGd6nRCPQwVx7_jmBFQ/pub).

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Студент повинен протягом навчального семестру вчасно (до наступного заняття) виконувати всі завдання даної робочої програми. Умови допуску до перескладання модульного та підсумкового контролів, графік і форми перескладання регламентовані Положення про організацію освітнього процесу в ІФНТУНГ, зазначеному в пункті 1) цього розділу.

Екзамен – це форма підсумкової атестації засвоєння студентом (слухачем) теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр. Повторне складання екзамену дозволяється не більше двох разів з дисципліни – перший раз екзаменатору, призначеному завідувачем кафедри, другий – комісії, яка створюється директором інституту.

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)

Робочою програмою не передбачено визнання результатів навчання у неформальній освіті.

Уніфікована інформація

6) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/L3VUV>.

7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/i42PI>.

8) щодо опитування здобувачів

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://nung.edu.ua/department/yakist-osviti/04-anketuvannya>

9) щодо політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися базових принципів використання інструментів генеративного штучного інтелекту відповідно до Положення про загальні політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету від 15.03.2024 року No 82. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salo.li/1E36Aae>.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Кількість навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Страхування» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього	Розподіл по семестрах	
		Семестр <u>3</u>	Семестр _____
Кількість кредитів ECTS	4,5	4,5	
Загальний обсяг часу, год.	135	135	
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	36	36	
– лекційні заняття	22	22	
– практичні/семінарські заняття	14	14	
– лабораторні заняття	-	-	
Самостійна робота, год	99	99	
Форма семестрового контролю (іспит, залік, захист КР, захист КП)	Іспит, захист КР	Іспит, захист КР	

3.2. Лекційні заняття

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
М 1	Страхування	22	
ЗМ1	СТРАХУВАННЯ В СИСТЕМІ РИНКОВИХ ВІДНОСИН	12	
Т 1.1	Сутність, принципи і роль страхування. Суть та особливі риси страхування. Функції страхування. Теоретичні основи страхування. Роль страхування	3	1-3
Т 1.2	Класифікація страхування. Необхідність та основні ознаки класифікації страхування. Класифікація страхування за економічною ознакою. Класифікація страхування за формою проведення	3	1-3
Т 1.3	Страхові ризики та їх оцінка. Сутність страхових ризиків. Основні ознаки класифікації страхових ризиків. Методи оцінки страхових ризиків. Страховий тариф та його структура	2	1-3
Т 1.4	Страховий ринок. Поняття та сутність страхового ринку. Функції страхового ринку. Класифікація страхових ринків, їх види. Організаційна будова страхового ринку.	2	1-3
Т 1.5	Державне регулювання страховою діяльністю. Необхідність, зміст і значення державного регулювання страхової діяльності. Правове забезпечення страхування. Напрями вдосконалення державної політики в галузі	2	1-3

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
ЗМ2	ВИДИ СТРАХУВАННЯ ТА ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	10	
Т 2.1	Особливості здійснення особистого страхування. Класифікація особистого страхування. Страхування життя та його основні види. Страхування від нещасних випадків. Медичне страхування.	2	1-3
Т 2.2	Особливості здійснення майнового страхування. Економічний зміст та об'єкти майнового страхування. Умови та порядок страхування майна. Класифікація майнового страхування.	2	1-3
Т 2.3	Страхування відповідальності. Поняття страхування відповідальності. Особливості здійснення страхування відповідальності. Види страхування відповідальності.	2	1-3
Т 2.4	Перестраховування та співстраховування. Сутність і роль перестраховування. Форми перестраховувальних операцій. Методи проведення перестраховування. Співстраховування та особливості його застосування.	2	1-3
Т 2.5	Доходи, витрати та прибуток страховика. Економічний зміст та складові доходів страховика. Витрати страховика. Порядок визначення прибутку.	2	1-3
	Всього	22	

3.3. Практичні (семінарські) заняття

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література а
М 1	Страхування	14	
ЗМ1	СТРАХУВАННЯ В СИСТЕМІ РИНКОВИХ ВІДНОСИН	8	
П 1.1	Економічна природа страхування та його роль в ринковій економіці	2	1-3
П 1.2	Поняття та ознаки класифікації страхування	2	1-3
П 1.3	Ризик та управління ризиком у страхуванні	2	1-3
П 1.4	Структура та інфраструктура страхового ринку	1	1-3
П 1.5	Державне регулювання страхової діяльності	1	1-3
ЗМ2	ВИДИ СТРАХУВАННЯ ТА ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	6	
П 2.1	Особисте страхування	2	1-3
П 2.2	Страхування майнових інтересів юридичних та фізичних осіб України	1	1-3
П 2.3	Страхування відповідальності	1	1-3
П 2.4	Операції перестраховування та співстраховування	1	1-3
П 2.5	Особливості фінансової діяльності страховика	1	1-3
	Всього	14	

3.4. Лабораторні заняття

Лабораторні заняття не передбачені.

3.5. Завдання для самостійної роботи здобувача

Види самостійної роботи в межах даного курсу наводяться у таблиці 4.

Таблиця 4 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	7
Підготовка до практичних занять та поточних контрольних заходів	7
Підготовка презентації та доповіді на узгоджену тему	5
Виконання курсової роботи	30
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	20
Підготовка та складання іспит	30
Усього годин	99

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 5.

Таблиця 5 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виноситься на самостійне вивчення	Кількість годин	Література
М 1	Страховання	20	
ЗМ1	СТРАХУВАННЯ В СИСТЕМІ РИНКОВИХ ВІДНОСИН	10	
Т 1.1	1. Страховий фонд суспільства як матеріальна основа страхового захисту. 2. Зв'язок первинних форм страхування з конкретними історичними подіями, що їх обумовили.	2	1-3
Т 1.2	1. Роль класифікації для теорії та практики страхування. 2. Класифікація страхування в країнах-членах ЄС.	2	1-3
Т 1.3	1. Виникнення страхових ризиків та управління ними. 2. Визначення та оцінка страхового ризику.	2	1-3
Т 1.4	1. Маркетинг у страхуванні. 2. Роль посередників у функціонуванні страхового ринку.	2	1-3
Т 1.5	1. Законодавче забезпечення діяльності страхових компаній. 2. Напрями вдосконалення державної політики в галузі страхування.	2	1-3
ЗМ2	ВИДИ СТРАХУВАННЯ ТА ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	10	

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виносяться на самостійне вивчення	Кількість годин	Література
Т 2.1	1. Добровільне медичне страхування в Україні. 2. Страхування додаткових пенсій та ренти в Україні та країнах-членах ЄС.	2	1-3
Т 2.2	1. Страхування фінансово-кредитних ризиків 2. Страхування технічних ризиків	2	1-3
Т 2.3	1. Динаміка та структура страхування відповідальності страхування в Україні. 2. Екологічне страхування та вирішення проблем забруднення довкілля.	2	1-3
Т 2.4	1. Виникнення, зміст та значення перестрахування у забезпеченні гарантій страхового захисту. 2. Співстрахування й механізм його застосування.	2	1-3
Т 2.5	1. Особливості складу та процесу формування фінансових ресурсів страховика порівняно з іншими галузями та видами економічної діяльності. 2. Принципи формування та розподілу прибутку страхових компаній.	2	1-3
	Всього	20	

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовними модулями.

3.6. Курсовий проєкт/робота

Вивчення дисципліни передбачає написання та захист курсової роботи. Тематика та зміст курсової роботи, що виконується студентами, визначаються завданням на курсове проектування. Тематика курсового проектування сприяє формуванню у студентів компетентностей та результатів навчання, наведених у розділі 1 робочої програми.

Курсова робота виконується згідно вимог, зазначених у методичних вказівках (https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=464214).

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Перелік основної літератури

1. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування : навчальний посібник / Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307с. URL: https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=477388
2. Страхування : навчальний посібник / О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова, О. М. Пахненко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с. URL: https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=470524
3. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях): навч. посіб./ Терещенко Т.Є., Заволока Л.О., Пономарьова О.Б. Дніпро: Університет митної справи та фінансів. 2020. 221 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_finan/Tereshchenko_Posibnyk_-STRAKHUVANNYA.pdf

4.2 Перелік додаткової та навчальної літератури

4. Ромашко О. М., Шийко В.І. Страхування: методичні вказівки для виконання курсової роботи. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. 33 с. URL: https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=464214
5. Говорушко Т.А. Страхові послуги. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2017. 344с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Novorushko_Tamara/Strakhovi_posluhy.pdf
6. Пацурія Н. Правове регулювання у сфері страхування та перестрахування: проблеми теорії і практики. Монографія. К. : Ліра-К, 2017. 256 с.

7. Ромашко О., Шпільчак О. Нові підходи до трактування страхового ринку. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2020. № 1 (21). С. 259-266. DOI: 10.25140/2411-5215-2020-1(21)-259-266
8. Ромашко О.М., Пукіш О.В. Діджитал-страхування: сутнісно-аспектний аналіз. *Економіка та суспільство*. 2021. № 26. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/328> DOI: 10.32782/2524-0072/2021-26-14.
9. Ромашко О. М., Крихівська Н. О., Савчин Л. М. Страхові компанії як елемент кредитної системи. *Бізнес Інформ*. 2021. 8, 150-156. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-8-150-156>
10. Ромашко О.М., Крихівська Н.О. Теоретичні аспекти медичного страхування. *Наукові інновації та передові технології*. 2022. 1(3), 183-194. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-1\(3\)-183-194](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-1(3)-183-194).
11. Ромашко, О., Крихівська, Н. . (2022). Теоретичні аспекти екологічного страхування. *Науковий вісник ІФНТУНГ. Серія: Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості*, 2022. (1(25), 183–190. URL: [https://doi.org/10.31471/2409-0948-2022-1\(25\)-183-190](https://doi.org/10.31471/2409-0948-2022-1(25)-183-190)

4.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

12. Закон України «Про страхування» від 7 березня 1996 р. Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.
13. Закон України «Про страхування» від 18 листопада 2021 р. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
14. Показники діяльності страхових компаній. Наглядова статистика. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>
15. Офіційний сайт Національного рейтингового агентства РЮРІК URL: <http://rurik.com.ua/our-research/branch-reviews/1191>
16. Фориншурер. Страхування. URL: <https://forinsurer.com/ratings/nonlife>

5. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні дисципліни відповідно до наказу №150 від 24.06.2021р. «Про шифрування методів навчання, методів і форм оцінювання» (додаток №1 і 2) (<https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vQrVF2RwMDC-2vDeCeUmuJVNdW66zTfBnpzBak5jPIpEEDhDdDttLJtvWASRI3xg/pub>) використовуються наступні форми і методи навчання й оцінювання, таблиця 6.

Таблиця 6 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч.	МН 1 - словесні методи (МН 1.1 – лекція, МН 1.2 – розповідь – пояснення, МН 1.3 – бесіда); МН 2 - наочні методи (МН 2.4 - комп'ютерні і мультимедійні методи); МН 3 - практичні методи (МН 3.1 – вправи, МН 3.4 - практичні роботи); МН 7 – аналітичний метод; МН 10 - метод узагальнення; МН 15 - проблемно-пошуковий метод;	МФО 1 – іспит, МФО 4 - поточний контроль, МФО 6 - письмовий контроль, МФО 8 - тестовий контроль

бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів. ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.	МН 18 - методи самостійної роботи вдома; МН 19 - робота під керівництвом викладача; МН 20 - інтерактивні методи (МН 20.1 - кейс-метод, МН 20.2 - дискусія, диспут, МН 20.7 - бесіда-діалог)	
---	--	--

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 7.

Таблиця 7 – Розподіл балів оцінювання

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
МФО 8 - тестовий контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ1: КЛ1	15
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ1, в т.ч.	
МФО 4, 6 і 8 – поточний, письмовий та тестовий контроль по П 1.1	9
МФО 4, 6 і 8 – поточний, письмовий та тестовий контроль по П 1.2	7
МФО 4, 6 і 8 – поточний, письмовий та тестовий контроль по П 1.3	7
МФО 4, 6 і 8 – поточний, письмовий та тестовий контроль по П 1.4-1.5	14
МФО 8 - тестовий контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ2: КЛ2	15
МФО 4, 6 і 8 - поточний, письмовий та тестовий по П 2.1	8
МФО 4, 6 і 8 - поточний, письмовий та тестовий по П 2.2-2.3	10
МФО 8 – тестовий контроль по П 2.4.-2.5	10
Захист презентації на узгоджену тему (МФО 4)	5
Усього	100

Іспитова оцінка (МФО 1) з дисципліни виставляється студенту відповідно до наказів ректора про проведення семестрового контролю та кваліфікаційної атестації (<https://nung.edu.ua/department/navchalnyy-viddil/04-normatyvno-pravova-baza-universytetu>) згідно чинної шкали оцінювання.

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 8.

Таблиця 8 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 9).

Таблиця 9 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Особливих вимог не потребує. Очне навчання: обладнання для мультимедійних презентацій: мультимедійний проектор, екран проекційний, ноутбук, доступ до інтернету.

У разі проведення занять он-лайн: заняття проводяться з використанням платформи Google Meet із застосуванням особистих портативних комп'ютерів студентів та засобів дистанційного навчання з наявними камерами та мікрофонами для візуалізації презентацій та ідентифікації осіб, розширено використовуються: електронна пошта, telegram, ресурси науково-технічної бібліотеки ІФНТУНГ.

Інформаційне забезпечення: платформа дистанційного навчання MOODLE.